

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419201117
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1419201117.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v právnej veci žalobkyne: RNDr. T. B., X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, A. nad O., proti žalovanému: P. K. B., X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. Q. XX, B., zastúpený JUDr. Richardom Kovalčíkom, advokátom, Rázusova 1, Košice, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 30. júna 2020, č.k. 40C/22/2019-361, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie, rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku za žalobu a žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie v časti o nároku na náhradu trov konania odôvodnil v zmysle § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tým, že žalobkyňa svojím späťvzatím žaloby bez uvedenia dôvodu procesne zavinila zastavenie konania. Zároveň nezistil u žalobkyne žiadne okolnosti odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania žalovanému v zmysle § 257 C.s.p., keď navyše žalobkyňa žiadne takéto okolnosti netvrdila ani nepreukázala.

2. Proti tomuto uzneseniu, do výroku o nároku na náhradu trov konania, podala žalobkyňa odvolanie v zákonom stanovenej lehote, ktorým navrhla zamietnutie napadnutého výroku súdu prvej inštancie. Domáhala sa nepriznania náhrady trov konania žalovanému, dôvodiac, že žalovaný sa neustále obohacuje na veciach patriacich žalovanej, ktoré prenajíma tretím osobám a má z nich neustále plynúci finančný zisk. Dôvodom je tiež ochudobnenie o jej príjem, ktorého zníženie by malo predovšetkým výrazný vplyv na starostlivosť o maloleté deti. Uviedla, že okrem výživného sa žalovaný na potrebách ich maloletých detí nijako nezúčastňuje, všetko vrátane vybavenia detských izieb zabezpečuje ona. Vzдалa sa nároku na majetok v celom rozsahu v prospech žalovaného. O zastavenie konania požiadala po dôkladnom preštudovaní vyjadrenia žalovaného vo veci. Jej nárok na finančné vyrovnanie priznal aj samotný žalovaný. Všetkého sa vzdala v prospech žalovaného, a to aj napriek tomu, že ostala sama ako matka živiteľka s dvomi maloletými deťmi, ktoré jej súd zveril do jej výlučnej starostlivosti. Po mnohých žiadostiach, aby jej žalovaný vrátil jej osobný majetok, sa ho vzdala a žalovaný jej veci do dnešného dňa prenajíma v byte na Q.XX B. v Bratislave, má z nich finančný zisk a sú v užívaní tretích osôb. K vyjadreniu žalovaného vo veci nedala žiadne vyjadrenie, pretože žalovaný síce tvrdí, že jej predložil mesiac pred podaním jej žaloby na súd jeho návrh, avšak ten jej nikdy doručený nebol a nemohla sa teda k tomu vyjadriť. Odkázala na časť priloženej e-mailovej komunikácie zo dňa 24.04.2019, v ktorej napísala žalovanému "Doteraz si neposlal dohodu o BSM a vraj na nej pracuješ." Nepodanie vyjadrenia odôvodňovala aj zachovaním si psychického zdravia, ktoré bolo

v minulosti veľmi zlomené práve konaním žalovaného. Bol jej diagnostikovaný stresový syndróm vyvolaný žalovaným s podozrením na psychické týranie ženy, k čomu priložila kópiu psychiatrického kontrolného vyšetrenia zo dňa 01.07.2015. Taktiež berie ohľad na psychický stav otca (duševnú poruchu Dg. F60.2 Asociálna porucha osobnosti) vyplývajúci z klinického posudku č. 26/2019. Vzhľadom na tvrdenia žalovaného v konaní poukázala na to, že v minulosti ostala sama s maloletými deťmi vo veku detí 4 mesiace (dcéra) a 2,5 roka (syn) bez akejkoľvek finančnej pomoci zo strany žalovaného, preto sa obrátila na súd so žiadosťou o výživné, ktoré jej bolo priznané (200 eur mesačne) a aj to len na krátky čas, lebo sa zamestnala v Českej republike na Akadémii vied. Priložila uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 14Co/397/2015-154 z 21.08.2015. Žalovaný hneď požiadal Okresný súd Bratislava IV o zastavenie výživného na manželku a vzápätí inicioval nové konanie o návrat maloletých detí a manželky späť na Slovensko, čím sa jej snažil pomstiť sa a zmariť povinnú ročnú stáž v zahraničí, aby sa nemohla riadne zamestnať na Slovensku. Ako príklad bezcharakterného konania žalovaného uviedla, že keď nemala s čím vyžehliť maloletým deťom oblečenie, žiadala žalovaného, aby jej dal mangel, ktorý si manželia zaobstarali počas manželstva. Priložila záznam komunikácie prostredníctvom SMS správ. Žalovaný, napriek tomu, že nikdy nežehlil a o deti sa nikdy riadne nestaral, odmietol dať žalobkyni mangel a radšej ho predal za 80 eur (podľa slov žalovaného vo vyjadrení niekomu neznámemu, len aby sa obohatil. Poukázala tiež na to, že v konaní o rozvod manželstva sp. zn. 13P/281/2014-640 žalovaný tvrdil, že splácal hypotekárny úver sám počas manželstva, a to konkrétne od 25.10.2008 (vznik manželstva) do 20.04.2016 (koniec manželstva), čo preukázal výpismi z banky. S prihliadnutím na túto skutočnosť sa vypočítavala výška výživného na maloleté deti. V konaní o BSM však žalovaný tvrdí, že od 01.01.2010 do 20.04.2016 hypotekárny úver splácal jeho brat Ing. I.. Žalovaný to preukázal výpismi z banky (s odkazom na vyjadrenie žalovaného, str. 18 - 21). Podľa jej názoru nemá žalovaný nárok na súdne trovy, pretože má neustály príjem z vecí patriacich žalobkyni, ktoré prenajíma tretím osobám a má z nich finančný zisk. Aj týchto vecí sa vzdala v jeho prospech. Žalovaný je v celom rozsahu tohto konania finančne v lepšej kondícii, a to aj preto, že žalobkyňa sa všetkého vzdala. Žalovanému trovy na zastupovanie ani vzniknúť nemohli, pretože vyvinul jedinou snahu, a to napísať jedno jediné vyjadrenie. Žalovaný iniciuje stále nové a nové konania voči žalobkyni, a to aj preto, aby zabezpečil možné finančné ohodnotenie (trovy) svojmu advokátovi a sebe. Poukázala na návrh na zrušenie predbežného opatrenia vo veci výživného na manželku sp. zn. 11C/330/2015; návrh na začatie konania na Mestskom súde v Brne vo veci návratu maloletých detí na Slovensko sp. zn. 40Nc/2501/2016; návrh na prerušenie konania vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom 11P/133/2015; odvolanie na Krajský súd sp. zn. 7CoP/153/2016-454 - potvrdené uznesenie OS KE I; návrh, na vydanie predbežného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletých sp. zn. 13P/141/2015; návrh na neodkladné opatrenie sp. zn. 11P/66/2017 vo veci udelenia súhlasu s plnením povinnej školskej dochádzky maloletého syna XXP/XX/XXXX-XX; návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci oznamovacej povinnosti žalobkyne, sp. zn. 18P/84/2017-69 OS KE I, jasne definoval tento návrh ako vykonaný z pomsty voči nej; odvolanie na KS KE, sp. zn. 8CoP/241/2017-82 - KS KE potvrdil rozsudok OS KE I; návrh na zmenu starostlivosti o maloleté deti sp. zn. 21P/137/2017; žaloba na ochranu osobnosti sp. zn. 38C/9/2019. Všetky tieto konania sú pre ňu časovo a finančne likvidačné, pretože sa nemôže plnohodnotne venovať svojej práci, maloletým deťom a nakoniec jej to uberá na čase, kedy má právo na oddych. Rozhodnutie súdu priznať súdne trovy žalovanému nepovažuje za správne. Žaloba bola dôvodná a nanajvýš významná pre ďalšie konania iniciované žalovaným voči nej. V konaní vo veci zmeny starostlivosti o maloleté deti, v ktorom žalovaný žiada súd, aby maloleté deti boli zverené do jeho výlučnej starostlivosti sp. zn. 21P/137/2017, uvádza, že v minulosti platil hypotekárny úver (klamstvo) a naďalej údajne platí. Uplatňuje si teda fiktívne výdavky. V konaní vo veci ochrany osobnosti sp. zn. 38C/9/2019 sa žalovaný snaží získať od nej finančný zisk za to, že hovorí pravdu, ktorá ho údajne uráža, v sume 7500 eur (plus trovy). To z dôvodu, že na neho podala trestné oznámenie pre týranie blízkej a zverenej osoby a údajne o tom hovorí vo viacerých nesúvisiacich konaniach. Samotný žalovaný aj v predmetnom konaní sám uviedol, že na neho podala trestné oznámenie, čo ale vôbec nesúvisí s týmto konaním. Napriek tomu o tom súd informuje, čím sa snaží dostať sa do pozície obeť a dokázať súdu, že žalobkyňa si "nezaslúži" podieľať sa na finančnom vyrovnaní manželov (podať trestné oznámenie je vraj v rozpore s dobrými mravmi). Vyjadrenie žalovaného vo veci vyporiadania BSM je teda významným dôkazom v konaní pred súdom vo veci ochrany osobnosti sp. zn. 38C/9/2019, ktoré dokazuje opak jeho tvrdení - žalovaný sám osebe šíri informácie, ktoré mu ubližujú, má samodeštruktívne správanie, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku č. 26/2019 vyhotoveným klinickým psychológom Mgr. V. A., ktorého časť priložila. Žalovanému nemohol vzniknúť žiaden výdavok voči svojmu zastupujúcemu advokátovi, nakoľko jeho advokát nežil spolu v domácnosti so žalovaným a ňou (bol na ich svadbe). Jediný úkon, ktorý mohol zastupujúci

advokát urobiť, je prevzatie zastupovania. V súvislosti s neustálym príjmom žalovaného z prenájmu jej vecí vykryje žalovaný výdavok na advokáta v plnej miere (ak vôbec nejaký výdavok vznikol). Z vyjadrenia žalovaného je nanajvýš jasné, že žalovaný jej nedal nikdy nič. Naopak, čo mohol si zobrať, a to nehľadiac na to, že ostala doslova na ulici s dvomi maloletými deťmi, ktorým taktiež nedal žalovaný v minulosti nič. Napriek tejto skutočnosti sa podarilo žalobkyni postaviť sa na vlastné nohy, zabezpečiť si bývanie (hypotekárny úver, r. 2019), a to všetko popri tak významnej starostlivosti o maloleté deti. Doplnila, že toto konanie je významné pre ďalšie konania ňou iniciované do budúcnosti ako napr. zvýšenie výživného na maloleté deti.

3. K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý napadnutý výrok považoval za v celom rozsahu v súlade so zákonom a navrhol, aby ho odvolací súd ako vecne správny potvrdil a priznal mu voči žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolaciu argumentáciu žalobkyne považoval za scestnú, za zúfalú snahu vyhnúť sa dôsledku jej neuváženeho konania a hrubo zavádzajúcu súd skutočnosťami objektívne sa nezakladajúcimi na pravde. Poukázal na to, že žalobkyňa v odvolaní vôbec netvrdila, že by súd postupoval nesprávne pri aplikácii § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Argumenty, ktoré žalobkyňa v odvolaní uvádza, tak môžu smerovať nanajvýš k prípadnej nesprávnej aplikácii § 257 C.s.p. súdom. Podľa neho však súd pri aplikácii tohto ustanovenia postupoval celkom správne. Ak by aj mal byť aplikovaný na tento prípad § 257 C.s.p., muselo by ísť o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré sa týkajú práve tohto konania (o vyporiadanie BSM). Z obsahu odvolania je ale zrejmé, že drvivá väčšina okolností uvádzaných žalobkyňou sa vôbec tohto konania netýka - týka sa totiž úplne iných okolností či konaní. Už preto aplikácia § 257 C.s.p. v tomto prípade neprichádza do úvahy. Nesúhlasil s tvrdeniami žalobkyne, že žalobu vzala späť preto, že hoci mala voči žalovanému (podľa nej) oprávnené nároky, týchto sa v prospech žalovaného vzdala. Uviedol, že žalobkyňa nevrátila žalobu späť preto, že by sa snáď voči žalovanému vo vzťahu k BSM chcela niečoho vzdať. Jediným dôvodom bola totiž jej obava, že by mu musela na vyrovnanie podielov uhradiť sumu vo výške 56.015,16 eur, na ktorú má nárok a ktorá je špecifikovaná v jeho vyjadrení vo veci. Je síce pravdou, že vo vyjadrení uviedol aj sumu vo výške 3.867,57 eur, ktorú by mal zaplatiť na vyrovnanie podielov žalobkyni, avšak táto suma je nepomerne nižšia, ako suma, na ktorú mu vznikol nárok. V konečnom dôsledku by to tak bola iba žalobkyňa, ktorá by bola zaťažená povinnosťou uhradiť mu sumu vo výške 52.147,59 eur (56.015,16 eur - 3.867,57 eur). Za týchto okolností teda platí, že nie žalobkyňa, ale on sa v tomto konaní udelením súhlasu so späťvzatím žaloby vzdal svojho stále trvajúcего nároku titulom vyporiadania BSM voči žalobkyni. Ak by si ho totiž ďalej v tomto konaní uplatňoval, žalobkyňa by s najväčšou pravdepodobnosťou musela predať svoj byt, čo by znamenalo, že ich deti by nemali kde bývať. A to nemal záujem v tomto konaní docieľiť. Nie je pravdou, že by sa žalobkyňa vzdala nejakých svojich osobných vecí v jeho prospech. Navyše, konanie o vydanie osobných vecí, ktoré by mal podľa žalobkyne zadržiavať, ani nemohlo byť predmetom konania o vyporiadanie BSM, keďže ide svojou povahou o celkom iné konanie. Navyše ale platí, že aj keby sa žalobkyňa voči žalovanému čohokoľvek vzdala (čo ani nie je pravda), nemohlo by to byť dôvodom na aplikáciu § 257 C.s.p., keďže táto skutočnosť nie je ani výnimočnou okolnosťou a ani dôvodom hodným osobitného zreteľa (ktoré navyše musia byť naplnené kumulatívne, ak sa má aplikovať § 257 C.s.p.). Podľa jeho názoru pre rozhodnutie súdu o trovách konania nie je vôbec podstatné, či sa žalobkyňa k jeho vyjadreniu vyjadrila alebo nie. Aj keď sa nevyjadrila, to nijako nezaložilo právo žalovaného na náhradu trov konania. Právo žalovaného na náhradu trov konania založilo totiž až to, že žalobkyňa svoju žalobu vzala v celom rozsahu späť, čím procesne zavinila zastavenie konania. To je dôvod, pre ktorý súd celkom správne priznal žalovanému právo na náhradu trov konania. Argumentáciu žalobkyne o nepodaní vyjadrenia k vyjadreniu žalovaného tak považoval za bezvýznamnú. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že jej pred začatím konania nepredložil návrh na mimosúdne vyporiadanie BSM, jeho vyjadrenie bolo učené až v priebehu konania a žalobkyňa sa k nemu predsa mohla vyjadríť bez ohľadu na to, či jej žalovaný pred začatím konania návrh na mimosúdne vyporiadanie BSM poslal alebo neposlal. Toto jej tvrdenie navyše považoval za lživé s tým, že dňa 17.03.2019, teda presne mesiac predtým ako žalobkyňa podala žalobu na súd, zaslal žalobkyni návrh na vyporiadanie BSM, k čomu pripojil záznam e-mailu zo dňa 17.03.2019. Doplnil, že ani nedoručenie návrhu na mimosúdne vyporiadanie BSM pred začatím konania nie je v žiadnom prípade takou okolnosťou, ktorá by odôvodňovala aplikáciu § 257 C.s.p. Tvrdenia žalobkyne, že sa nemohla vyjadríť kvôli zachovaniu si psychického zdravia považoval za zavádzanie. Uviedol, že žalobkyňa nikdy psychicky netýral, čoho dôkazom je aj uznesenie OR PZ BA IV zo dňa 30.09.2015, ČVS: ORP-328/1-VYS-B4-2015, ktoré tvorí prílohu jeho vyjadrenia vo veci a ktoré bolo vydané už jeden deň po uskutočnení jeho výsluchu. Nie je mu známe, že by sa niekedy uskutočnilo akékoľvek psychologické vyšetrenie žalobkyne, ktoré by potvrdilo skutočnosť, že mala byť

psychicky týraná. Taktiež sa ohradil sa voči tvrdeniam žalobkyne o jeho duševnej poruche. Uviedol, že žiadnou duševnou poruchou netrpí a poukázal na vybrané state žalobkyňou poukazovaného znaleckého posudku č. 26/2019. Ohľadom žalobkyňou uvádzaných ďalších konaní poukázal na to, že konanie o manželské výživné skončilo tak, že OS BA IV žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol, pretože si voči nemu uplatňovala manželské výživné v rozpore s dobrými mravmi. Tento rozsudok následne v celom rozsahu potvrdil aj KS BA, ktorý rovnako konštatoval, že žalobkyňa sa voči žalovanému počas trvania manželstva správala v rozpore s dobrými mravmi, a preto jej žiadny nárok nepriznal. To znamená, že žalobkyňa nemala právo si ponechať ani manželské výživné, ktoré jej počas určitej časti konania o manželské výživné priznal súd na základe predbežného opatrenia. Napriek tomu ale dodnes takto neoprávnene si ponechané výživné od žalobkyne nevymáhal. Inicievanie konania o únose nebolo žiadnou jeho pomstou voči žalobkyňi, iba reakciou na to, že žalobkyňa bez jeho vedomia a akéhokoľvek súhlasu svojvoľne presťahovala deti do cudziny. Nakoľko k navráteniu detí do SR nedopomohla ani intervencia Centra pre medzinárodnoprávnú ochranu detí (SR) a Úradu pre medzinárodnoprávnú ochranu detí (ČR), žalovanému neostalo nič iné, ako iba iniciovať návratové konanie. V tomto návratovom konaní bol v celom rozsahu úspešný, v dôsledku čoho nariadili Mestský súd v Brne ako aj Krajský súd v Brne navrátenie detí do SR. Ďalej v reakcii na ďalšie odvolacie tvrdenia žalobkyne poukázal na to, že v rámci predmetného konania navrhoval vyporiadať majetkovú hodnotu mangla (keďže medzičasom došlo k jeho predaju) takým spôsobom, že žalobkyňa mala nadobudnúť časť tejto hodnoty (podľa záveru súdu o parite alebo disparite podielov). To, že žalobkyňa žalobu následne vzala späť, je dôvodom, pre ktorý sa hodnota mangla v tomto konaní nakoniec nevyporiada, čo však nemôže byť na jeho ťarchu. Ohľadom splácania hypotekárneho úveru uviedol, že aj z vyjadrenia v rozvodovom konaní ako aj z vyjadrenia žalovaného v tomto konaní vyplýva jeden a ten istý záver, že v období od 03/2015 do 01/2016 uhradil žalovaný úverové splátky sám. Ďalej uviedol, že nemá žiadny príjem z vecí patriacich žalobkyňi, nemá k dispozícii ani žiadne osobné veci žalobkyne, a teda tieto ani nemôže prenajímať tretím osobám a inkasovať z nich zisk. Pre posúdenie správnosti napadnutého výroku je podľa neho úplne nepodstatné, či je v lepšej finančnej kondícii žalobkyňa alebo on. Táto okolnosť totiž nijako nesúvisí s § 257 C.s.p a jej akceptovanie by pritom viedlo k neudržateľnému záveru, že strana sporu, ktorá procesne nezavinila zastavenie konania, by nemala mať právo na náhradu trov konania iba preto, že je vo finančne lepšej kondícii. Za hrubo zavádzajúce považoval tvrdenie žalobkyne o tom, že iniciuje stále nové a nové konania preto, aby zabezpečil trovy svojmu advokátovi a sebe. Ohľadom žalobkyňou uvádzaných konaní, ktorých úpravu obsahuje zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, poukázal na jeho § 52, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Uviedol, že neiniciuje niektoré z týchto konaní z dôvodov uvádzaných žalobkyňou, ale preto, že žalobkyňa neustále porušuje jeho rodičovské práva a v každom jednom meritórnom konaní vedenom medzi nimi bol v konečnom dôsledku úspešný. Iba v dvoch prípadoch mu súd nevyhovel (návrh na prerušenie konania a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia). Oba tieto návrhy však boli pri porovnaní ich dôležitosti s inými návrhmi nepodstatné, pričom z rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vôbec nevyplýva to, čo tvrdí žalobkyňa. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že žaloba je dôvodná, je prekvapivé, že žalobu vzala v celom rozsahu späť. Nemôže obstať ani tvrdenie žalobkyne, že mu nemohol vzniknúť žiadny výdavok voči jeho právnomu zástupcovi, nakoľko tento nežil spolu v domácnosti so stranami tohto sporu. Pri domnienke, že žalobkyňa mala na myslí to, že by mu nemala patriť náhrada trov konania preto, že musel svojmu právnomu zástupcovi poskytnúť skutkové informácie a dôkazy potrebné pre vypracovanie vyjadrenia a že jeho právny zástupca teda "len" tieto skutočnosti a dôkazy spísal, je takýto náhľad nepochopením podstaty právneho zastupovania. Poprel tvrdenia žalobkyne, že ostala na ulici s dvoma deťmi, ktorým žalovaný údajne nič nedal. Žalobkyňa totiž takmer rok (od 02/2014) bývala v byte žalovaného bez toho, aby sa akokoľvek podieľala na úhradách za tento byt, pričom v 12/2014 sa z neho odsťahovala do Košíc iba preto, aby sťažila jeho styk s deťmi. Dôkazom toho je aj fakt, že v konaní vedenom pred OS KE I pod sp. zn. 11P/133/2015 súd v celom rozsahu vyhovel jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a určil, kedy je oprávnený sa stýkať s jeho deťmi (keďže tomuto styku žalobkyňa bezdôvodne bránila). Deťom vždy (od 02/2014) dobrovoľne poskytoval výživné, a to v takej výške, že boli v celom rozsahu uspokojené všetky ich potreby.

4. Na vyjadrenie žalovaného písomne reagovala žalobkyňa, ktorá uviedla, že z obsahu jej odvolania vyplýva, že netvrdí, že by súd postupoval nesprávne pri aplikácii § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., z čoho vyplýva, že si uvedomuje, že zrejme bude povinná zaplatiť trovy právneho zastúpenia žalovanému. Poukázala na to, že súd môže a má právo rozhodnúť akokoľvek

a dokonca určiť percentuálny podiel, akým sa má podieľať na zaplatení trov, a to aj vzhľadom na jej finančné možnosti. Vzhľadom na asociálne (bezohľadné) správanie žalovaného je podľa nej zrejmé, že si vykáže neprimerané a možno aj fiktívne výdavky na advokáta. Podrobne sa vyjadrila k skutočnostiam ohľadom splácania hypotekárneho úveru. Odvolaciemu súdu navrhla, aby z dôvodov spomenutých v odvolaní žalovanému priznal voči nej právo na náhradu trov odvolacieho konania v čo možno najmenšom rozsahu. Najpodstatnejšou okolnosťou alebo dôvodom pre určenie minimálnej náhrady trov je to, že sa stará výlučne sama o dve deti, jej príjem je cca 900 eur mesačne, oproti žalovanému (cca 5000 eur mesačne), spláca hypotekárny úver na svoj byt a žalovaný nikdy nikomu nič nedal. Bezohľadnosť žalovaného, a to napriek tomu, že mu všetko nechala, nemá hraníc. Jeho bezcharakternosť podľa nej dokazuje aj skutočnosť, že sa pokúša zobrať deti matke do svojej starostlivosti po 7 rokoch, pričom tá sa sama stará o maloleté deti od ich veľmi nízkeho veku (4 mesiace a 2 roky), nehovoriac o tom, že celé vyjadrenie žalovaného je dôkazom toho, ako sa na rozvod dlhodobo pripravoval a plánoval.

5. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

6. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

7. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

8. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v § 256 C.s.p. znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 256 ods. 1 C.s.p. je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (pozri uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Aj náhrada trov konania priznaných podľa § 256 ods. 1 C.s.p sa vzťahuje na účelne vynaložené trovy. Ide o vyjadrenie všeobecného princípu, že nárok na náhradu trov konania je úzko spätý s účelnosťou ich vynakladania pri uplatňovaní práva na súdnu ochranu. (G., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 934, 935).

9. Kritérium procesného zavinenia treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu. (Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 M Cdo 4/2010)

10. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, súd skúma procesnú zodpovednosť pri zastavení konania, na základe ktorej rozhodne o priznaní nároku na náhradu trov konania v zmysle § 262 ods. 1 C.s.p. Pri konštatovaní zavinenia zastavenia konania súd podľa § 256 ods. 1 C.s.p. prizná nárok na náhradu trov konania protistrane strany, ktorá zastavenie konania procesne zavinila.

11. Súd prvej inštancie sa v preskúmvanej veci správne zameril na skúmanie procesnej zodpovednosti za zastavenie konania, ku ktorému došlo v dôsledku späťvzatia žaloby a dospel k správne mu záveru,

súladnému s ustálenou judikatúrou, že zastavenie konania z procesného hľadiska zavinia žalobkyňa, ktorá vzala žalobu späť bez uvedenia dôvodu. Žalobkyňa rovnako ani v odvolacom konaní nepreukázala ani netvrdila žiadne skutočnosti svedčiace o dôvodnosti ňou uplatňovaného nároku v predmetnom (preskúmanom) súdnom konaní - teda nutnosť súdneho vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu po zániku ich manželstva, alebo také správanie žalovaného v priebehu konania, ktoré by vyvolalo potrebu späťvzatia žaloby, resp. by spôsobilo nedôvodnosť ďalšieho vedenia sporu. Tvrdenie žalovanej v odvolaní, že nárok na finančné vyrovnanie priznal aj samotný žalovaný, nemožno vzhľadom na daný predmet konania a na okolnosti a priebeh sporu (vyjadrenie žalovaného vo veci a jeho návrh vyporiadania) vnímať v prospech žalobkyne. Vlastný (protichodný) návrh žalovaného na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v žiadnom prípade nesvedčí o dôvodnosti podanej žaloby žalobkyne (s jej vlastným návrhom vyporiadania) a za relevantné pri posúdení zavinenia zastavenia konania nie sú ani okolnosti týkajúce sa ich vzájomných vzťahov či ďalších uvádzaných súdnych konaní. Pokiaľ žalobkyňa uvádzala, že sa vzdala voči žalobcovi svojich vecí, ten sa na jej úkor obohacuje, resp. aj ďalšie okolnosti týkajúce sa financovania a užívania spoločných vecí, tieto tvrdenia by mohli mať význam "len" pre meritórne rozhodnutie (v rámci tohto príp. iného konania), nie pre rozhodovanie súdu o nároku na náhradu trov zastaveného konania (pri posúdení zodpovednosti za zastavenie konania, resp. ani existencie dôvodu v zmysle § 257 C.s.p.).

12. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Súd prvej inštancie sa osobitne venoval možnosti aplikácie § 257 C.s.p. pre nepriznanie náhrady trov konania oprávnenému žalovanému a dospel k záveru, že v danej veci neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo namieste nepriznať mu náhradu trov konania voči žalobkyňi. Žalobkyňa v odvolacom konaní požadovala obmedzenie nároku žalovaného na náhradu trov konania a priznania mu ho v čo najmenšom možnom rozsahu.

14. Odvolací súd, vychádzajúc dôsledne zo všetkých relevantných okolností prejednávanej veci, vyplývajúcich z obsahu spisu, zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci nie sú dané výnimočné okolnosti, pre ktoré je namieste žalovanému obmedziť jeho právo na náhradu trov konania.

15. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na narušené vzťahy medzi stranami sporu a konania iniciované žalovaným týkajúce úpravy rodičovských práv a povinností k ich maloletým deťom a ochranu osobnosti, tieto odvolací súd nepovažoval za relevantné pre možnosť aplikácie § 257 C.s.p.

16. Použitie zákonného ustanovenia § 257 C.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu, musí mať výnimočný charakter a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti zákona a k dosiahnutiu spravodlivosti pre strany sporu. Ide o výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok a zo zásady zodpovednosti za zavinenie. Jeho aplikácia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa opodstatňujúce nepriznanie náhrady trov konania celkom alebo sčasti. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci (charakter konkrétneho konania alebo konkrétnej procesnej situácie), ako aj v okolnostiach týkajúcich sa strany.

17. Ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľie), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvlášťne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnúť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. (nález Ústavného súdu SR z 10.10.2018, sp. zn. I. ÚS 68/2018) Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Takéto rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. (uznesenie Ústavného súdu SR zo 6.6.2019, sp. zn. II. ÚS 113/2019)

18. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné komplexne vyhodnotiť osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery u všetkých sporových strán. Taktiež je potrebné zohľadniť okolnosti,

ktoré viedli k uplatneniu nároku, prihliadnuť aj na postoj strán, a vziať na zreteľ aj to, ako si strany plnili svoje procesné povinnosti z hľadiska plynulosti a hospodárnosti priebehu konania, napr. či strany uvádzali rozhodujúce skutočnosti a dôkazy (prostriedky procesného útoku a procesnej obrany) riadne a včas.

19. Treba zvažovať okolnosti nielen na strane toho, v ktorého prospech sa má uvedené ustanovenie použiť, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nemá byť priznaný aj so zreteľom na to, či možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu. Len samotný charakter sporu a predmet konania, resp. príčina vzniku sporu, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a vyhodnotenia všetkých relevantných súvislostí, nepostačuje pre záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane predstavuje vážny zásah do jej majetkovej sféry, a preto je takýto postup možný len v ojedinelých prípadoch, v ktorých je potrebné odstrániť, resp. zmierniť neprimerane tvrdý dopad zákona na právne vzťahy založené medzi stranami výsledkom sporu v záujme dosiahnutia ich spravodlivého vysporiadania.

20. V preskúmvanej veci nešlo o prípad, kedy by okolnosti daného konania (jeho charakteru alebo procesnej situácie) odôvodňovali nepriznať žalovanému náhradu trov konania proti žalobkyni. Zastavenie konania z dôvodu späťvzatia žaloby nie je - ani v prípade sporu o vyporiadanie BSM, žiadnym špecifickým prípadom, ale bežnou procesnou situáciou so zákonnom predpísaným postupom pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania (správnomi ktorého sa odvolací súd venoval už vyššie). Vychádzajúc z tvrdení oboch strán sporu, ani okolnosti vzniku tohto konania o vyporiadanie BSM súdom a príčinu jeho vedenia nemožno vnímať v neprospech žalovaného. Pokiaľ žalobkyňa dôvodila svojimi osobnými a finančnými pomermi, podľa ktorých má v osobnej starostlivosti svoje dve maloleté deti (so súdom určeným výživným od žalovaného), má príjem cca 900 eur mesačne a spláca hypotekárny úver, tieto samotné podľa názoru odvolacieho súdu neodôvodňujú neschopnosť úhrady trov konania žalovanému. Okolnosti lepšej finančnej situácie žalovaného ako strany oprávnenej na náhradu trov konania nemožno považovať za dôvod osobitného zreteľa pre nepriznanie jemu patriaceho nároku. Posudzovanie finančných pomerov oprávnenej strany by mohlo prísť do úvahy jedine po zistení relevantných dôvodov hodných osobitného zreteľa (v kontexte miery zásahu do jeho majetkovej sféry nepriznaním náhrady trov konania). Opačný postup, kedy by sa za dôvod osobitného zreteľa mala považovať samotná lepšia majetková situácia žalovaného, považuje odvolací súd za neprípustný.

21. Odvolací súd tak nezistil skutočnosti zakladajúce také relevantné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré je opodstatnené uprednostniť pred základnou zásadou sporového konania z hľadiska rozhodovania o trovách konania (zodpovednosti za zavinenie), resp. významné okolnosti, pre ktoré by bolo možné od oprávneného žalovaného spravodlivo požadovať, aby znášal z vlastných prostriedkov trovy vzniknuté mu v konaní. Z uvedených dôvodov odvolací súd, stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie, jeho uznesenie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., t.j. podľa zásady úspechu. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalobkyni v celom rozsahu.

23. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).